

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Sectio II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

dioli frequentius conuenire) aliquoties obambulare, tandemque corpus deferere. Ambulauit ille ter quaterue, tum corpus concidit, diffugiente eo qui regebat. Creditum diu, hunc subita correptum morte concidisse: sed indicia suffocationis initio rem suspectam facere, postea tempus omnia diulgauit, & Agrippa quas pectore occuluerat hereses, in Lotaringiam profugus, cepit euomere.

SECTIO II.

BITICIVNTVR nobis multæ Gentilium narrationes non poetarum modo de fuscitatis ope Æsculapij, Tindareo Glauco, Admeto & simil. Sed & grauiorum scriptorum. de Ere Armeno narrat Plato: de Gabieno & alijs Plinius, de Zacla Ægyptio Apuleius, de fuscitatis ab Apollonio Philostratus, lib. 4. de fuscitatis à Simone Mago Clemens, & Egesippus de alijs à Numadio mago in apocryphis Prochorus. Mirum illud Plutarchi, apud quem Enarchus à medicis pro mortuo habitus & relictus, non multo post visus ad vitam redire: se dicebat vere resurrexisse: illosque dæmongs, qui eum vita eduxerant, grauius ab ipsorum Principe increpitos fuisse, quod eum, pro Nicauda coriario rapuissent: qui eodem die & hora febre correptus, cum in lecto iaceret, eo morbo decessit: Neque hac re contentus, ad testandam resurrectionem suam. Plutarcho, qui tunc laborabat, breui incolumem eum fore prædixit: atque ita contigit.] Polychronici auctor Ranulphus h narrat Comitum Richardum quadam nocte solum, orationis gratia, ingressum in templum: inuenisse ibi mortui capulum,

C.
g Platol.
to. de rep.
Pl. l. 7. ca.
52. Apuleius in Metamorphosis lib. 1.
Philostr. l. 6. de vita Apollonis.
D. Clemens in Iteinerario, & Egesipp. l. 3. de excid. Hierosol. c. 2.
Plutarch. l. de anima. b. l. 6. c. 7.

A in quo cadauer erat repositum. Dum autem Comes oraret, subito mortuus ille magno cum strepitu e feretro, exsiliit, ac extensis brachijs, quasi in amplexus eius ruiturus, ad Comitem accessit. Quem cum Comes signum crucis fronti suæ imprimens, frustra intensus ut recederet aduraret, stricto gladio illum dissecuit: & exinde statuit per totam terram circa funera vigilas celebrari. [Vtrog; admirabilis est, quod ex Guaguini, descriptione Moscouiæ, nunc ad iuciam; Populos scribit quosdam in Lucomoria, regione Russia, habitantes, quotannis 27. mensis Nouembri die, ut solent hirundines & rana sic & ipsos pro frigidis brumali magnitudine mori: postea redeunte vere 24. Aprilis die denovo reuiuiscere. Ad dit hos, cum sibi moriem imminere sentiuim: merces suas certis in locis deponere: quas Grustensy & Serpono vuzij vicini populi, suis mercibus interim æquiualembus eodem loco relictis, auferunt. Illi reuiuiscetes eas merces, si iusta videantur, pro suis accipiunt: sin minus, easdem repetunt. Vnde lites & bella sæpissime inter eos oriri dicuntur.] Verum item narrans Sigismundus liber Barofol 86. Moscouia habet pro fabula.

B Quare his omnibus & similibus exemplis succincte respondendum. Multas solere esse illusiones demonum circa huiusmodi. Aliquando corpora mortuorum suratur, & substituit alia aërea: que mouet instar uiuentium: sic abstulisse eum corpus Romuli scimus ex Luitio, & Cleomedis scimus & Alcmenæ, quæ etiam Rhadamanto datam fingunt vxorem; & Aristæ Proconnetij, ex Plutarcho, & Herodoto: item Aspalidis & Ctesylle, virginum, ex Antonino Liberali. Sic alios ad tempus substituit, pro Glauco, Tyndareo, Ero & similibus vel ipse subiuit eorum exuias.

C Nam aliquando etiam ut quæ vere cadauera sunt, fingat viuere, imple illa subingreditur: & sicut nauta solet mouere

¶ Luitio
¶ Plutarcho
¶ Romulo
¶ Herodoto
¶ 4. Antonino
¶ Liberali
¶ talis in
¶ Transi
¶ ma.

uere

uere nauim, sic ipse illa mouet, & uiuentium similia cogit opera, gestusq; imitari. huc referendum illud Simonis Magi factum, quod obijciunt: huc illud de Richardo Comite: huc illud de Ero Pamphilio seu Armenio: nisi hoc potius à Platone conuictum, vt metu inferiorū homines à peccando deterreret, vt Iustinus Martyr censuit, in *Paranesi*, huc illa de Gabinij, Polycriti, Publij capitibus fatidicis; huc illud Apuleij de Socrate cuius abscessum caput veratrix copā, cum amputasset, iterumque iniecta spongia coniunxisset corpori: postridie miser, dum contra iustum in flumine bibit, excidente spongia, caput amisit. Nam huic vere caput præcissū fuerat, simulatē dumtaxat redditum: huc pertinet, quod de Agrippæ omeotrapezo narraui: huc alia tria quæ narrat Nicolaus Remigius lib. 2. *dæmonolat. c. 1.* huc quod à Philostrato, *Heroicor. Dialog. 1.* narratur Phrygios Pastores, cum pecudes pestilitate absumerentur, in Sigæo, ad Aiæis Telamonij sepulcrum congregatos, varijs maledictis defunctum lacerasse: vnum ceteris periculantiorem Homeri versus *b*, quibus Aiæis fuga describitur, cantillare cepisse, *αἶας δ' εὐχέρι μίμνει* tum vocem truculentam è monumento erupisse, *αἰδοῦ ἐμὲ μύρον*, & pastores perterritos in fugam egisse, vocis enim auctor hic dæmon: huc denique pertinet: de Germano iuvene admirandum, quod sequente quæstione narrabitur. Nisi quod illic finxit occidi, qui occisus non erat, sed abstractus à sensibus decollarise putabat, ceteri quoque præstrictis oculis idem arbitrabantur. Nec enim illi caput præcissum fuit, nec restitutum, sed omnia fuere præstigiola.

Hoc modo sicq; resurrectionis exemplum subdam vnum, quo antiquitas nullum nec certius, nec mirificentius

A prodidit. Historia Dalhemij accidit in Lotharingia anno 1581. inter Petroniū Armentarium, & Abrahelem succubam: quo pacto ab hac ille perductus sit primum in nefarios amplexus, deinde in proprij filij parricidium: denique ex mœrore & desperatione, & ficta filij resurrectione ad idololatriam: & quo pacto dæmon viuo similem præstitit anno integro, deinde cadauer destituerit, eleganti imprimis carmine graphice admodum exhibuit vir præltans, Nicol. Remigius lib. 2. *Periocha. 1.* quod ascribam. colibetius quo æquius melius: quia (malo more, nec ferendo nuperi typographi, detractis carminum libris, mutilum eius de dæmonolatria opus ediderunt) facilius seruabitur, quo pluribus locis legetur:

C *Est Vasti regni medijs in sinibus ora,
Inter arenosi sinuosa fluena Mosella,
Et Sarra rectos immoto littore cursus:
Pagus in hac celebri non multum nomine
Dalhem,*

Illic dum pascit semota in valle bubulcus

Armentum, & varios curarum corde volucrat

D *Fluctus: forte rei angusta pertasus inquam*

Sortem aut vltices meditans ardentius inas,

Illatum ob damnum, aut inimica iurgia lingua:

Ecce inopina vltro sese infert succuba multum

Virgineo pellax vultu, gestusq; decore

Tota clementis caput exornata smaragdū,

Inque orbes vtrunque comas intorta nitentes:

Solatur mæstum: vocat in spem se potundi,

Atque inopum votu frustra tam sepe vocat as

Causa.

Gressio,
& corpus
assumptū
Inductio.

Spondei

	<p>Spondet opes, vel quas auritus poscere Iacchum Rex nolit: sua si non ire in verba recuset Quali ab alternis animatus folibus ignis Lambit anhelando dum fiat ductile fer- rum: Vt facilem monitis, & ad omnia iussa pa- ratum</p>	<p>A In sua testa gregem, & se lare demique paruo Condiderit: primum vt se dulcis ad oscula natus Inualida inmixtus concedet brachia coi- lo, Depromptum per alquam dum is perqui- rere gestit Rure reuertenti saepe est expertus ina- nem)</p>
Pactum	<p>Trux habeat, nullas suadendi negligit ar- tes. Iam placet alterius tam blanda lege sub- ire Imperium, pactoque fides firmatur v- trimque.</p>	<p>B Expurgat malum hoc vix primis moribus illud Attigerit, cum, dente fremens, offensus a- core, Liuidus extremis labijs titubanter abi- bit, Pone premens, refugam constrato corpore terram, Hac aquis oculis ea dum mandata sa- cest,</p>
Concubi- tus.	<p>Itur in horrendos amplexus, iungitur im- par Absurdo conius venus, irrediuina nefan- dos Extemplo moritur libertas inter amores Ac veluti infesto serpentum saucia morsu Membra sequax spargunt sic toto in cor- pore virus, Ipsa salus sese satis oportuna saluti Vt dare non possit, vel si se experrigat e- mnam.</p>	<p>C Si spectare queat, eo demum pignore a- morem, Qui nouus haeret adhuc, testatum firmi- ter iri. Tale horrere nefas primum, dubiaque furorem Naturamq; inter sese committere pugna: Sed qui hostem firmum vacuum intro- misit in arcem, Hic eum dubitet mandata capessere fru- stra:</p>
* Dure di- ctum, & falso in- terprete- ris, de ve- hementi ac violen- ta persua- sione, & dura ser- uitute, li- bera tamē manente humani arbitrij li- berrare. Veneficiū	<p>Integrum amatorem sic occupat Abraham ista Illuue (indiderat namq; hoc sibi pessima nomen) In quasuis domitū leges, vt flectere possit, Arbitrio penitus nullo* fandi atque ne- fandi. Nec mora, confestim spoliata pramia poscit Prima pudicitia fac pars, ait, vt sit amo- ria Aequa mihi tecum. Nulla constare magis re. Possit id, quam facinus si patret vitia su- rori Quo naturus nouo patrium submittat a- morem. Ergo cum sera iam luce coegerit om- nem</p>	<p>D Cum prece si blandi primo nil impetret, audax Imperio, actutum in violentam transeat iram, Sitque illi semper praesens pro lege volun- tas. Iam re ducem vesper, qui tanti conscium esse Debebat sceleris, gurgusti in limine di- ris Stiterat innexum patrem: cum filius vl- tro Obuius amplexu multam de more salu- tem.</p>

Parrici-
dium.

Ingeminat, pedibusq; micans & blasu-
lus ore:

Nil magis ille inlibet tamen impia vota,
sed audens

Pergit crudelis ferat munera leri

Porrigere. Infandi fit natus victima a-
moris,

Non horrente manu propria mactare
parente.

Extemplo, qua se concludi passa late-
bris

Abdiderat natura suis vehementior
exit,

Insurgitq; potens luctu: quem questibus
egris

Atq; inconsulto fletu dum pascitur, ad-
stat

Momento cedit monitrix, solatier, & v-
na

Lucem instaurandam puero, redimnaque
fata

Spondet, si ex animo supplex id se oret a-
dorans.

Verstram facilis, quantumvis scœnore i-
niquo,

Admittit, totum qui se decoxerat ante:

Ac fœd' nati maculatos cade penates

Dum cupit inconstans quaavis ratione
piare,

Conscelerat magis & funestat acerbius
illos.

Nam primogenibus se aduolvens damo-
nis illum.

Seu præsens Numen veneratur, deinde
puellum,

Si modo vitales iterum sibi postumus
auras

Eius carpat ope, acceptum illi spondet
habere:

Qualis vbi irato glomerantes praelia
venti

Incumbunt pelago, tremunt artus nauita,
multam

Ambiguus vita, & votorum prodigus om-
nes

A

Ordine sollicitat Diuos, precibusq; fati-
gat.

Resabat tumulo proiectum terga cada-
uer,

Extremum fugiens vbi vita reliquerat
illud,

Et maturabat funus carissima mater:
Ecce manus inter tractantis visa mo-
ueri

Membra, suog; iterum sensim superare
calore,

Lumina semianimes deiectis qualia o-
cellis

Monstrant, vel qua vix somno se mersa
resoluunt.

Hæc instaurata præter spem signa salu-
tis

Arripiunt animis hilares, quantaque fo-
uendo

Sedulitate queunt, prostratos viribus
artus

Nunc ho, nunc illos renocant ad munia
vita.

Surgit inque pedes se exemplo dat puer,
infert,

Deinde gradum, & nota compellat voce
parentes:

Solum ab eo varius, quem se monstra-
uerat olim,

Quod turpi contracta cutis macie offerat
ora,

Quodq; recedentes oculos stupor occupa-
alter.

Hæc igitur specie desertos hospita sen-
sus

Vita animat rursus suetaque redinte-
grat auræ:

(Virbius ut quondam intercepta est luce
potitus)

Sed non mens eadem sedet, & non qu-
ante fouebat

Spiritus officio vitæ motitur eo-
dem,

Verum agitat pigræ vitæ sub imagine
molem

B

C

D

E

Despera-
tio.Idolola-
tia.Ficta re-
surrectio
pueri vere
mortui.

Rv

Organi-

Fraus de
ccta.

Organicus demon, more *scilicet* imitatur a-
gendo:

Spirans quos olim pro se natura fere-
bat.

Tandem quoque sese in sua terga reuol-
uerat annus,

Momento & solidum cursu compleuerat
orbem

Deserta vacuas sede statione relinquens,
Sulphureo nidore fugam, strepituque

Prodidit, atq; olidas pulsans erupit in
auras.

Tum ruit auersum geminata morte ca-
dauer.

Consequitur putris rantiq; grauedine
factor:

Qualis inoffenso sensu hunc obliuiscit in-
erem

Quantumuis stupor, & late vim exclu-
das odorum,

Non queat humani admitti naribus. er-
go

Raptatur rectis impacto mordicus vn-
co,

Atque in bonorari puro sub cespite ter-
ra

Conditur exsequijs: ipsum se horrente
parente.

Naturam probro qui sic pu defecerat a-
mens.

D

Denique fingit mortuos, qui reue-
ra non mortui sunt, ad hoc vitur non
raro commoditate morborum natu-
ralium: quos *αποπληκτικους* vocant: veluti si
sint apoplectici, siderati, vel attoniti:
qui cerebro communi neruorum prin-
cipio vehementer afflicto, iacturam
faciunt sensus ac motus membrorum
omnium, & sic sensu motuque defe-
cti, quasi mortui concidunt iacentque
2 si *καρὰ* corripiantur, quæ est capitis
quædam percussio, cum debili febre,
humoribus sic cerebrum infestanti-

A bus, ut totius inde corporis stupor &
immobilitas consequatur: quam com-
mitante profundo somno, sit ut ho-
mo clausis oculis demortui. Ipecie,
longissimo quandoque tempore sic ia-
cet, ac si mortuus esset. 3. si patiantur
ληροθυτιαν, seu syncopen & animæ
deliquium: qui morbus, ad ea quæ
diximus, addit aliquando motus ar-
teriæ, pulsusque amissionem: quæ pas-
sio reddit hominem vero mortuo

B quam simillimum & durat donec fri-
gidorum humorum intemperantia &
impetus dissipetur, tali morbo labo-
rans (teste in *Elog. Iouio*.) Io. Duns Sco-
tus, vitius pro mortuo sepultus inter-
rijt. Tali morbo censuerim laborasse
Euarchum illum Plutarchi, nec quid
quam momenti habet prædictio illa,
quæ ex humana etiam prudentia, &
crisi medica, potuit manare 4. Si fami-
næ sint, quæ matricis strangulationes,
& ictericas passionis sustinent, ob quas
multum aliquando tempus, velut mor-
tuæ solent iacere a: talem fuisse Apol-
lonij illam puellam, deprehenditur ex
ipomet Philostrato & Eusebio libro
cont. Hierocl. talis etiam fuit puella He-
raclidis. In Auiola & Tuberone, vis
ignium frigidus syncopes humores
discussit. De Lucumoriæ incolis, for-
tassis vere responderim, ab ipso aucto-
re ex aliorum tantum relatione, ut fa-
bellam narrarit: ideo toties repetit ver-
bum dicitur. Si tamē res vera narratur,
referenda ad dæmonum præstigia: quæ
partibus illis valde grassantur (vt patet
de Neruorum Lycanthropia) & inco-
læ putandi interea somno consopiti, vt
glires ac vrsi solent.

C Ex prædictis illis dæmonis fraudi-
bus nata persuasio strigum quædam
valde ridicula: credunt enim aliquan-
do boues, vel arietes, quos occiderunt,
& elixos assotie comederunt, eisdem

E

postea

postea numero à dæmone suscitari. Huius dæmonicæ technæ modos haud est difficile varios deprehendere. Primo id facere potest præstrictis oculis intuentium: immisso nempe in organum humore, vel alia impressione, aut commotione spirituum, ab imaginatione orta, & perducta ad sensum communem, & organa sensuum externorum: quo solent descendere simulacra & species impressæ commotione & obiecto rei sensibilis: & ibi solent hæ species conseruari, atque adeo sæpe mouere ipsum apprehensionis principium, vt sensus exterior sibi æquè affici videatur ac si ab obiecto exteriori vere immutaretur. Vt lolet in somnis accidere dormienti: potestque Diabolus id etiam in vigilantibus efficere: qui res istæ corporeæ substantijs incorporeis, quo ad localem motum obediunt. Hic modus est iuxta sententiam D. Thomæ, quem *lege de malo, q. 16. art. 11. Secundo* potest hoc fieri suppositione. quid enim prohibet dæmonem, ne bouem mortuum cum pelle & ossibus alio deferat, & bouem similem huic viuum supponat quam celerrime, ita vt mutationis subitatio lateat astantes? & interea, dum cadauer aufert, & bouem alium reponit, potest per interpositionem alicuius nubis, vel præstigiaterius, efficere, ne astantes videant locum esse vacuum & bouem ablatum. *Tertio* potest (quod ait Spineus striges nonnulli confitentur) perficere vt quando Rex vel Regina curius seu conuentus virga corium, in quo collecta & congelta sunt ossa, percutit, tunc confestim dæmon aliquis pellem illam subeat, coniungat, compingat, & figuræ bouis adaptet, molemque sic erigat, regatque, vt verus idem bos suscitatus videatur. *Quarto* potest cor-

A pus bouinum ex aëre efformare totum cum noua pelle, & nouis ossibus, vel aliud corpus aëreum compaginare illis ossibus reliquis, & inferere relictae pelli, & ad tempus quoad opus, sub illa pelle conseruare ac mouere, & facere vt ambulet, ac mugiat: & cum necesse, illud postea deserens, videbitur bos mortua corruere. *Vnde* (ait Spineus) à strigibus communiter asseritur, quod reducit tales boues, suscitati vt sibi videtur, ad stabula dominorum suorum ex mandato Domini vel Dominae curius, infra triduum moriuntur, quasi macie in horas desiccantur ex toto: & tremulata postmodum, qua videbantur carnes in præiacentem materiam (scilicet aëris) citore soluuntur. Vide Bart. Spineum. q. de Strigibus capite septimo.

Sed vt ad morbos illos reuertamur, Christi Domini, & sanctorum virorum miraculosæ suscitationes, facile à morborum illorum cessationibus discernuntur. quia in fidei testimonium, solo iussu, aut prece ad Deum fusa, nullo temporis discrimine, aut mora, patrabantur: quandoque etiam corpore per tabem dissoluto, factenteque, vt contigit in Lazaro: in morbis vero istis corpus absque corruptione & fetore perseverat: quandoque redintegratum corpus plane dissectum, dilectumque a: aliquando post longissimum tempus, vt D. Maurilius puerum à septennio mortuum b, & triennio exacto S. Stanislaus Petricum quendam ad ferendum veritati testimonium pro Ecclesiæ iure contra Boleslaum c. vide plura de hac re apud Michael. Medinam lib.

2. d. fid. capite septimo.

* *

E

a D. Stanislaus victa, apud Sur. Mal. 8. tom. 7. b Fulgol. l. 6. ca. 9. Marulus l. 4. c. 10. & li. 2. ca. 12. c Dubarius lib. 8. & 1026. Congin. d. 10. 7. 5. 113. c. 1.